

Nieuwe parasiet voor bijenvolken in het zuid-oosten van de Verenigde Staten

In een periode van negen maanden is in het zuid-oosten van de Verenigde Staten een nieuwe bijenziekte ontstaan die in deze gebieden al veel schade heeft veroorzaakt. Door het reizen met bijenvolken zijn grote delen van Florida, Zuid-Carolina en Georgia in korte tijd besmet geraakt. De bijenhouders in deze gebieden maken zich grote zorgen. Enkele bijenhouders hebben de bijenvolken die het zwaarst zijn aangetast verbrand (behalve de bijenkasten). De plaag wordt veroorzaakt door een kever, *Aethina tumida*, die van oorsprong voorkomt in bijenvolken in Afrika. De schade die deze kever aan bijenvolken in Afrika aanricht is niet desastreus en is te vergelijken met de aantasting van wasmotten.

In Amerika wordt deze bijenparasiet de Small Hive Beetle genoemd. De volwassen kever is ovaal van vorm, ongeveer zes mm lang en donkerbruin tot zwart van kleur. Deze kever heeft opvallende knotsen aan het einde van de antennes op de kop. De kevers bewegen zich snel in het bijenvolk tussen de raten en op de bodemplank. De kevers zijn hard en glad en laten zich niet gemakkelijk vangen. Ze eten het broed en de eitjes van de bijenvolken. De volwassen kevers leggen ook eieren in de bijenvolken. De larven die uit deze eieren komen lijken op maden van vliegen en zijn zeer beweeglijk. Deze larven maken tunnels in de raten, maar spinnen zich niet in zoals de larven van de wasmot. De larven eten van het bijenbroed, het stuifmeel en de honing in de raten. Deze vervuilen met hun uitwerpselen de honing waardoor deze niet meer geschikt is voor menselijke consumptie. Deze honing wordt zelfs niet meer geroofd door gezonde bijenvolken. In zwaar besmette bijenvolken kan men honderden van deze larven vinden in de raten en in de wasmul op de bodemplank.

De schade aan de bijenvolken is gering zolang het zich beperkt tot enkele kevers per bijenvolk. Als er eenmaal grote aantallen van de larven van deze kever aanwezig zijn, daalt de kans dat het bijenvolk deze aantasting overleeft sterk. De larve van de kever verlaat het bijenvolk om zich te verpoppen in de grond (dus buiten de bijenkast). Onbekend is of deze kevers zich ook op andere dieren of planten kunnen ontwikkelen. De volwassen kever komt uit de grond en dringt de bijenvolken binnen. Op enkele plaatsen is gebleken dat de dag nadat bijenvolken behandeld zijn er zeer veel van deze kevers in de bijenvolken worden gevonden. Verondersteld wordt dat bij het openen

van de bijenvolken er extra geuren vrijkomen, waardoor de kevers ook van grotere afstanden naar bijenvolken worden gelokt. Er schijnt een verband te zijn tussen de grondsoort en de ernst van de aantasting. Bijenvolken in een zanderige omgeving hebben schijnbaar meer last van deze parasiet dan bijenvolken in gebieden met zware kleigrond. Het schade-niveau in deze laatste gebieden blijft meestal laag. Er is nog nauwelijks onderzoek gedaan naar de bestrijding van deze kever waardoor er geen kennis is over de mogelijkheden om bijenvolken te beschermen tegen deze parasiet.

Uit Europa zijn er geen meldingen bekend over de schade aan bijenvolken door deze kevers. *American Bee Journal*, Vol.138(12): 882-886 (1998).

Gratis onderzoek Ambrosiushoeve bij problemen met bijenziekten

Bij de eerste voorjaarsinspecties kunnen afwijkingen bij de bijenvolken worden aangetroffen. Het kan zelfs zijn dat hele bijenvolken dood blijken te zijn. Wanneer er geen plausibele reden is voor de problemen, dan kan het zijn dat er ziekten of parasieten in het spel zijn. Bij problemen met bijenvolken kunt u, van maandag t/m vrijdag van 09.00-17.00 uur contact opnemen met de Ambrosiushoeve (013-5425888). Naar aanleiding van het telefoongesprek kan een monster dode bijen opgestuurd worden naar de Ambrosiushoeve. Het monster dode bijen wordt onderzocht op bijenziekten, waarna de bijenhouder adviezen worden gegeven om het probleem op te lossen. Deze service van de Ambrosiushoeve is gratis. Afwijkingen in het broed van de bijenvolken, die lijken op Amerikaans vuilbroed, moeten gemeld worden bij de regionale kantoren van de Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees. De Ambrosiushoeve kan u hierbij helpen.

Bij vergiftiging van bijen de Algemene Inspectie Dienst (AID) inschakelen. Residuen van bestrijdingsmiddelen kunnen door de Ambrosiushoeve niet worden vastgesteld omdat daarvoor geen apparatuur beschikbaar is.